

Taraxacum kernianum, spec. nov.

door

J. L. VAN SOEST ('s-Gravenhage), A. HAGENDIJK (Poortugaal) en H. ZEVENBERGEN
(Rotterdam)

Taraxacum kernianum Van Soest, Hagendijk & Zevenbergen, *spec. nov.* — *fig. 1, a.*

P l a n t a 1—2 dm alta sat robusta ± araneosa. **F o l i a** subobscure gramineo-viridia lobata petiolo subangusto roseo vel purpureo incluso ad 2 dm longa, nervo mediano ± rufescente-colorato vel interlobia piceo- vel atro-maculata; lobi laterales utrinque 5—6, falcati ad basin sat lati, in apicem longum angustum attenuati, acuti ad 4 cm longi vulgo retroversi, in interlobiis ± abeuntibus, margine inferiore integro vel raro ± dentato vel denticulato, superiore longe-dentato (ad 1 cm), dentibus stricto-patentibus, in lobis superioribus raro etiam 1 dente suberecto instructo, in lobis inferioribus ± subulato-dentato vel -denticulato; interlobia sat longa, 3—5 mm lata, saepe valde grosse dentata et denticulata, dentibus ad 10 mm longis, interdum sublobulata; lobus terminalis sagittatus vel raro deltoideus, interdum indistincte

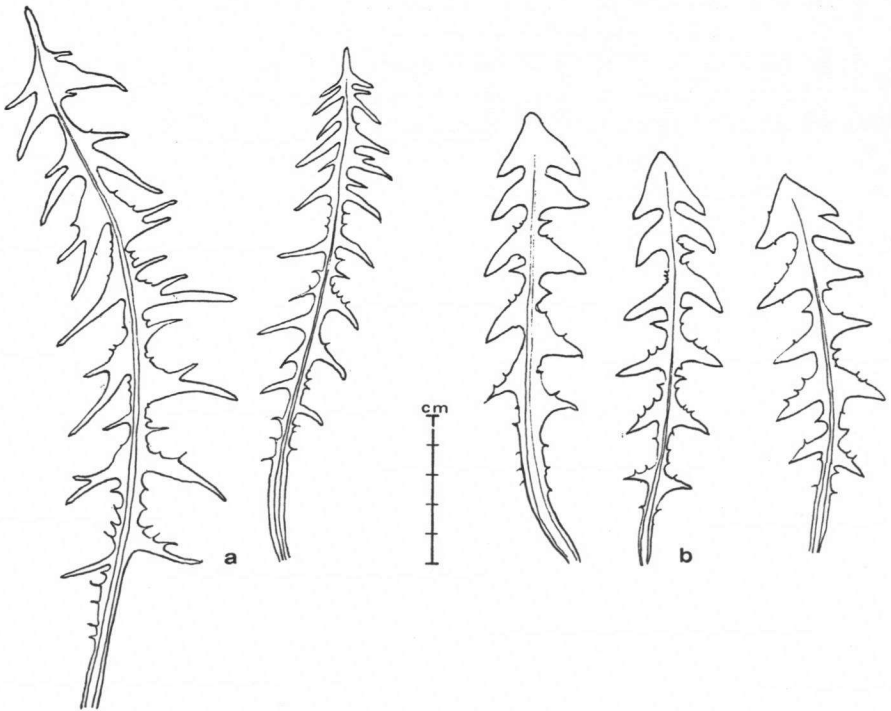

Fig. 1. Karakteristieke bladen van a: *Taraxacum kernlanum* Van Soest, Hagendijk en Zevenbergen
b: *T. hamatifforme* Dahlst.

determinatus, 1—2 cm longus saepe valde incisus vel patento-sublobulatus, lobulo apicali lineari circa 3 mm lato in apicem subacutum abrupte contracto. Scapi sat crassi, saepe valde araneosi. Involucrum vulgo crassiusculum 1,5—2 cm latum, 2 cm longum, basi rotundatum, fusco-viride, glaucescens. Squamae exteriores ovatae vel late lanceolatae circa 10 mm longae 3—4 mm latae pro parte anguste vel angustissime albo-marginatae apice recurvato obtuso, zona anguste scariosa instructo, in costa cano-virides saepe purpurascens; squamae interiores apice atro-violaceo praeditae, omnes laeves. Calathium planum radians 3—5 cm diametro luteum. Ligulae marginales planae extus stria atro-violacea notatae. Antherae polliniferae. Stylus et stigmata fusco-virescentia. Florens vere. Acheneium stramineum 4 mm longum (pyramide inclusa) superne argute erecto-spinulosum ceterum rugosum — basi laeve, in pyramidem conico-cylindricam 0,3 mm longam abrupte abiens. Rostrum 9,5 mm longum. Pappus albus, 6 mm longus.

Holotypus: tussen Boxtel en Vught (prov. N.-Brabant), vochtig grasland, 22.4.1960, leg. K. B. van Brakel & J. L. van Soest (herb. Van Soest no. 39618); *Taraxaca* Neerl. exsicc. 90 (1960).

Het meest opvallend bij deze soort is de bladvorm (fig. 1, a). De zijlobben, die uit een bredere basis lang lijnvormig verlengd zijn, zijn vrij spits, veelal teruggeslagen; aan de voorzijde dezer lobben komen, althans ten dele, één of meer lange, smalle tanden voor, welke zeer opvallend een richting hebben, die in het vlak van het blad ongeveer

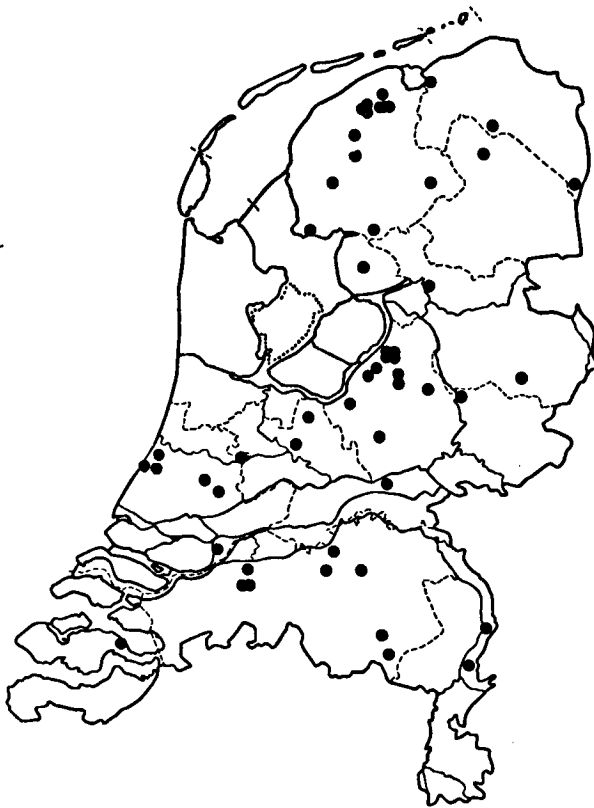

Fig. 2. Vindplaatsen van *Taraxacum kernianum* Van Soest, Hagendijk & Zevenbergen in Nederland.

loodrecht staat op de hoofdnerf. Ook bij de pijlvormige, in een lijnvormige spits eindigende eindlob komt deze tanding vaak voor.

Deze soort behoort tot een groep uit de sectie *Vulgaris* Dahlst., waarvan o.a. deel uit maken: *T. hamatum* Raunk., *T. hamatiforme* Dahlst. en *T. marklundii* Palmgr., alle in Nederland algemeen. *T. kernianum* heeft daarmee gemeen de vorm van het nogal donkergroene omwindsel met uitstaande (hoogstens $\pm$ aanliggende), aan de top gebogen buitenste omwindselblaadjes, die min of meer witgerand zijn; pollen is aanwezig; stijlen en stempels zijn vuil-groengeel, de bladstelen zijn min of meer rood.

T. kernianum is vooral met *T. hamatiforme* verwant, waarmee zij, buiten de blad-vorm, veel gemeen heeft; b.v. zijn de stempels donker, bijna rookkleurig en is de top der buitenste omwindselblaadjes stomp. De bladsteel en de hoofdnerf van het blad zijn meestal minder felrood gekleurd; de buitenste omwindselblaadjes in tegenstelling tot *T. hamatiforme* nauwelijks gerand. In de bladvorm van de laatste soort is de brede, korte tand, die in een aantal interlobia optreedt karakteristiek (fig. 1, b); de bladlobben van deze soort zijn minder smal, soms wat stomp en zij missen de opvallende uitstaande tanden, die *T. kernianum* zo kenmerken.

Het Nederlandse materiaal van *T. kernianum* is tot nu toe onder *T. hamatiforme* schuilgegaan. Een nauwkeurige studie heeft ons overtuigd dat beide specifiek ver-

schillend zijn. Bijna 300 nummers stonden ons ter beschikking, voornamelijk uit het Rijksherbarium (leg. Van der Ploeg, Van Soest) en het nog bij laatstgenoemde thuis aanwezige materiaal. Tussenvormen blijken er niet te zijn. Schaduwwormen van *T. kernianum* hebben wat bredere zijlobben en de opvallende tanden zijn zeldzamer; oppervlakkig beschouwd zou dit een mogelijkheid tot verwarring kunnen veroorzaken.

De vindplaatsen van *T. kernianum* in Nederland zijn in fig. 2 aangegeven. Omdat *T. kernianum* in het buitenland, voorzover is na te gaan, óók als *T. hamatiforme* is beschouwd, zullen de eventuele vindplaatsen binnen het areaal van *T. hamatiforme* (fig. 3) vallen. De nieuwe soort is behalve uit Nederland echter nog slechts uit België bekend. Waarschijnlijk ontbreekt zij in Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland, vanwaar Van Soest veel materiaal heeft gezien en gedeeltelijk bezit. Voor Scandinavië en Finland is echter nader onderzoek nog nodig.

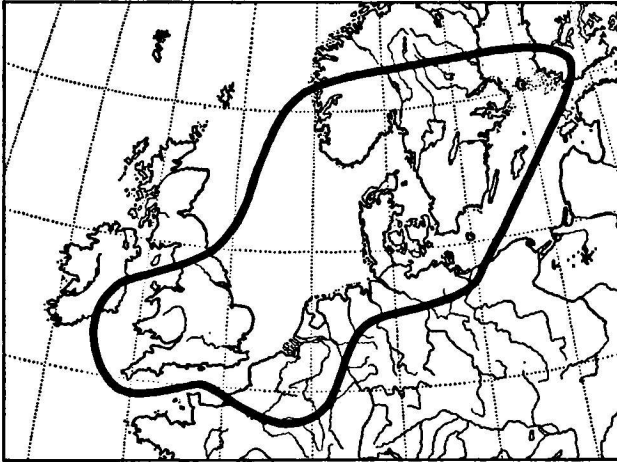

Fig. 3. Areaal van

Dahlst.

Summary

Description of *Taraxacum kernianum* Van Soest, Hagendijk & Zevenbergen, spec. nov., a species formerly confounded with *T. hamatiforme* Dahlst. The new species is known from the Netherlands and Belgium but may be found in collections of *T. hamatiforme* from other localities within the area of this species. The type-specimen was collected in moist grassland between Boxtel and Vught, prov. N.-Brabant, 22.4.1960, by K. B. van Brakel & J. L. van Soest (herb. Van Soest 39618).